

«Βασικές Αρχές Αειφόρου
Διαχείρισης Αποβλήτων από
Εισαφές, Κατασκευές και
Κατεδαφίσεις (ΑΕΚΚ)»

Τμήμα Περιβάλλοντος
Υπουργείο Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης
και Περιβάλλοντος

23 Σεπτεμβρίου 2015

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ.vs. ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Οικονομική κρίση → υποβάθμιση περιβάλλοντος → αναθεώρηση αρχών και αξιών → *η προστασία του περιβάλλοντος μπορεί να αποφέρει σημαντικά οικονομικά οφέλη μέσα από την προώθηση της πράσινης οικονομίας και των πράσινων θέσεων εργασίας*

Ευρωπαϊκή επιδίωξη η μετάβαση μέχρι το 2050 σε μια κυκλική οικονομία, που έχει ως άξονες:

- ✓ την ανάλυση του κύκλου ζωής των προϊόντων,
- ✓ την αποδοτική χρήση των πόρων,
- ✓ τη μηδενική προσέγγιση στην παραγωγή αποβλήτων,
- ✓ τη μείωση των αρνητικών επιπτώσεων στο περιβάλλον, στην υγεία και στην ποιότητα ζωής
- ✓ η διάνοιξη νέων αγορών και θέσεων εργασίας.

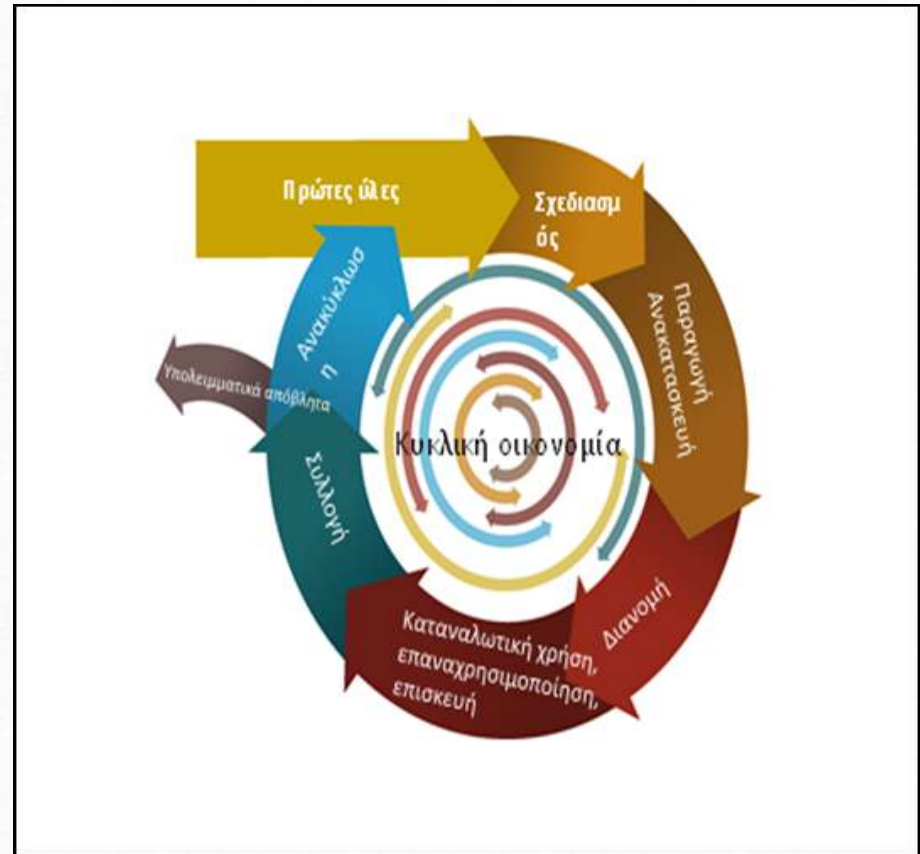
ΥΠΟΛΟΓΙΖΕΤΑΙ ΟΤΙ ΑΝ ΔΕΝ ΚΑΝΟΥΜΕ ΚΑΤΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ **!2050!**

- **8,5 X γη** για να αφομοιώσει η ατμόσφαιρά τους τα αέρια της καύσης που θα παραχθούν έως τότε.
- **6 X γη** για να εξασφαλιστεί ο χάλυβας που θα απαιτηθεί
- **3,5 X γη**, για να εξασφαλιστεί η ξυλεία που θα απαιτηθεί μέχρι τότε.

ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η μετάβαση σε μια πιο κυκλική οικονομία είναι ουσιώδης για την υλοποίηση της ατζέντας της αποδοτικής χρήσης των πόρων, που καταρτίστηκε στο πλαίσιο της στρατηγικής Ευρώπη 2020 για έξυπνη, διατηρήσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη που βασίζεται περισσότερο στην επαναχρησιμοποίηση και ανακύκλωση υψηλής ποιότητας και πολύ λιγότερο σε πρωτογενείς πρώτες ύλες. Στόχος είναι οι μεγαλύτερες και διατηρήσιμες βελτιώσεις στις επιδόσεις αποδοτικής χρήσης των πόρων οι οποίες μπορούν να αποφέρουν σημαντικά οικονομικά οφέλη.

“Moving away from our ‘take, make, consume and dispose’ economies to a model based on ‘re-use, repair, refurbishing and recycling’”

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

- ✓ Μείωση της ποσότητας των υλικών που απαιτούνται για την παροχή συγκεκριμένης υπηρεσίας (lightweighting)·
- ✓ **Επιμήκυνση της ωφέλιμης διάρκειας ζωής** των προϊόντων (ανθεκτικότητα)·
- ✓ **Μείωση της χρήσης ενέργειας και υλικών** στις φάσεις παραγωγής και χρήσης (αποδοτικότητα)·
- ✓ Μείωση της χρήσης υλικών που είναι επικίνδυνα ή των οποίων η ανακύκλωση είναι δύσκολη σε προϊόντα και διεργασίες παραγωγής (υποκατάσταση)·
- ✓ **Δημιουργία αγορών για τις δευτερογενείς πρώτες ύλες** (ανακυκλώσιμα υλικά) (με βάση τα πρότυπα, τις δημόσιες συμβάσεις κ.λπ.)·
- ✓ Σχεδιασμός προϊόντων των οποίων είναι ευκολότερη η συντήρηση, η επισκευή, η αναβάθμιση, η ανακατασκευή ή η ανακύκλωση (οικολογικός σχεδιασμός)·
- ✓ Ανάπτυξη των σχετικών απαραίτητων υπηρεσιών για τους καταναλωτές (υπηρεσίες συντήρησης / επισκευής κ.λπ.)·
- ✓ **Διευκόλυνση της ομαδοποίησης δραστηριοτήτων**, ώστε τα υποπροϊόντα να μη μετατρέπονται σε απόβλητα (βιομηχανική συμβίωση)·

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ :

- δημιουργήσει περισσότερες από 180 000 άμεσες θέσεις εργασίας στην ΕΕ έως το 2030, επιπλέον των 400 000 θέσεων εργασίας που εκτιμάται ότι θα δημιουργηθούν από την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας για τα απόβλητα.
- ικανοποιήσει μεταξύ 10 - 40 % τη ζήτηση πρώτων υλών στην ΕΕ,
- βοηθήσει στην επίτευξη του στόχου της ΕΕ για τη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 40 % έως το 2030 (έως το 2030 θα αποφεύγονται 62 ΜΤ ισοδυνάμου διοξειδίου του άνθρακα ετησίως).

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΓΙΑ ΤΑ ΑΕΚΚ

- ✓ Τα ΑΕΚΚ έχουν αναγνωρισθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση ως ένα ρεύμα αποβλήτων με προτεραιότητα διαχείρισης.
- ✓ Από τα πιο βαριά και ογκώδη απόβλητα που παράγονται στην Ευρωπαϊκή Ένωση.
- ✓ Αντιπροσωπεύουν το **25% - 30%** περίπου του συνόλου των παραγόμενων αποβλήτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και αποτελούνται από υλικά, όπως σκυρόδεμα, σίδηρο, τούβλα, γύψο, ξύλο, γυαλί, μέταλλα, πλαστικά, αμίαντο και χώμα, υλικά που μπορούν να ανακυκλωθούν.
- ✓ Υπάρχει ένα υψηλό δυναμικό για την ανακύκλωση και επαναχρησιμοποίηση των ΑΕΚΚ, δεδομένου ότι ορισμένα από τα υλικά αυτά έχουν μεγάλη αξία.
- ✓ Ειδικότερα, υπάρχει μια νέα αγορά για χρήση αδρανών υλικών που προέρχονται από ΑΕΚΚ για διάφορα κατασκευαστικά έργα.
- ✓ Η τεχνολογία για το διαχωρισμό και την ανάκτηση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων είναι καλά εδραιωμένη, εύκολα προσβάσιμη και γενικά χαμηλού κόστους.

ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΕΕ-ΑΠΟΔΟΤΙΚΟΤΗΤΑ ΠΟΡΩΝ – ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΟ ΤΟΜΕΑΣ (ΠΡΟΤΑΣΗ ΚΥΚΛΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ)

- Ο οικοδομικός τομέας είναι από τους τομείς που καταναλώνουν τα περισσότερα υλικά (απορροφά 1/2 συνολ. ενεργειακής κατανάλωσης, 1/2 εξορυχθέντων υλικών, 1/3 νερού, κλπ)
- **Στόχος προτεινόμενων μέτρων:** είναι ο επηρεασμός σχετικών αποφάσεων για τον κύκλο ζωής των κτιρίων και αύξηση της χρήσης ανακυκλώσιμων υλικών στον κατασκευαστικό τομέα.
- **Προτεινόμενο μέτρο:** υιοθέτηση δεικτών για αξιολόγηση κτιρίων κατά τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
- **Προβλήματα: έλλειψη δεδομένων** για κατάρτιση κριτηρίων για οικολογικό αποτύπωμα (Σήμερα, λιγότερο από 1% των κτιρίων αξιολογούνται για την περιβαλλοντική αποδοτικότητα).
- **Εμπόδια: στην αύξηση χρήσης ανακυκλώσιμων υλικών:** - δεν περιλαμβάνεται το περιβαλλοντικό κόστος στο τέλος υγειονομικής ταφής ούτε στο κόστος των πρωτογενών υλικών (τα ανακυκλώσιμα είναι πιο ακριβά από τα πρωτογενή, οπότε προτιμάται η επίχωση ή η υγειονομική ταφή)
- -διχασμός κινήτρων στην αξιακή αλυσίδα των ΑΕΚΚ (οφέλη στο στάδιο της παραγωγής αλλά κόστος κατά την αποξίλωση)
- **Οφέλη:** νέες θέσεις εργασίας για αποσυναρμολόγηση και ανακύκλωση οικοδομικών υλικών.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΕΘΝΙΚΟΥ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΠΛΑΙΣΙΟΥ

**Ο ΠΕΡΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΝΟΜΟΣ**

**Ο ΠΕΡΙ ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ
ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΩΝ ΝΟΜΟΣ**

→ Δημιουργία κρατικής στρατηγικής –
επίτευξη στόχων

→ **ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ –ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ**

→ Επιβολή Νομοθεσίας-
Σύστημα Αδειοδότησης/ Επιθεώρησης

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΓΙΑ ΑΕΚΚ-ΕΘΝΙΚΟ ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Α) Οι περί Αποβλήτων Νόμοι του 2011 μέχρι 2015

Άρθρο 13(4): Μέχρι το 2020 πρέπει να επιτευχθεί -

**ΣΤΟΧΟΣ, ΤΡΟΠΟΣ
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ**

(β) όσον αφορά την **προετοιμασία για την επαναχρησιμοποίηση, την ανακύκλωση και την ανάκτηση άλλων υλικών**, περιλαμβανομένων των εργασιών υγειονομικής ταφής όπου γίνεται χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων, εξαιρουμένων των υλικών που απαντώνται στη φύση και τα οποία ορίζονται στην κατηγορία 17 05 04 του καταλόγου αποβλήτων, η αύξηση των εργασιών αυτών **κατ' ελάχιστο στο εβδομήντα τοις εκατόν (70%) ως προς το συνολικό βάρος.**

Β) Οι περί Στερεών και Επικίνδυνων Αποβλήτων Κανονισμοί του 2011
(Κ.Δ.Π. 159/2011)

ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

Γ) Οι περί Αποβλήτων (Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2015-2021) Κανονισμοί

ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΜΕΙΩΣΗ ΑΕΚΚ

Δ) Κανονισμοί για Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων (πλην οικιακών, υπό ετοιμασία) Περιλαμβάνει και τα ΑΕΚΚ

ΔΡΑΣΕΙΣ/ ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΕΠΙΤΕΥΞΗ ΣΤΟΧΟΥ

ΜΕΤΑΦΟΡΑ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ

Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου (Πρόταση με Αρ.1034/2015, ημερ.26.8.15)

Μεταφορά Αρμοδιοτήτων του Υπουργού Εσωτερικών που προνοούνται στο περί Αποβλήτων Νόμο (185(Ι)/2011) στον Υπουργό Γεωργίας, Αγροτικής Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος που αφορούν:

- ✓ Τροποποίηση της Σχετικής νομοθεσίας
- ✓ Μεταφοράς μέρους του προσωπικού από το Υπουργείο Εσωτερικών στον Υπουργείο ΓΑΑΠ
- ✓ Ρύθμιση των έργων για διαχείριση δημοτικών αποβλήτων
- ✓ Μεταφορά κονδυλίων του προϋπολογισμού από Υπουργείο Εσωτερικών στον Υπουργείο ΓΑΑΠ

ΕΥΘΥΝΗ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥ

Υιοθέτηση της Αρχής «ο ρυπαίνων πληρώνει»: Οι παραγωγοί προϊόντος έχουν την ευθύνη διαχείρισης των αποβλήτων των προϊόντων αυτών και της χρηματοδότησης της διαχείρισης τους. (Συσκευασίες, ηλεκτρικός και ηλεκτρονικός εξοπλισμός, μπαταρίες, ελαστικά, ΑΕΚΚ, οχήματα)

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΔΕΙΟΔΟΤΗΣΗΣ

Νέα έργα υποδομής/ διαχείρισης αποβλήτων

- Μελέτη εκτίμησης επιπτώσεων στο περιβάλλον- Αξιολόγηση Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων από την κατασκευή και λειτουργία του έργου διαχείρισης αποβλήτων- Εξέταση αίτησης από Τμήμα Περιβάλλοντος , παρουσίαση στην αρμόδια Επιτροπή, έκδοση γνωμάτευσης
- Εξασφάλιση πολεοδομικής άδειας
- Εξασφάλιση άδειας οικοδομής
- Αίτηση για έκδοση Άδειας Διαχείρισης Αποβλήτων (παραλαβή και εξέταση αιτήσεων από το Τμήμα Περιβάλλοντος, ετοιμασία όρων Άδειας, παρουσίαση στην ΣΕΔΑ και υπογραφή αδειών από Υπουργό ΓΑΑΠ.
- ❖ Επιθεωρήσεις/ Ειδοποιήσεις Βελτίωσης/ Εξώδικα /Ποινές

Μέτρα για απόβλητα εισκαφών, κατασκευών & κατεδαφίσεων Οι περί Αποβλήτων (Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων 2015-2021)

Το Πρόγραμμα αφορά τον καθορισμό μέτρων πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων μεταξύ άλλων ρεύματων αποβλήτων και για εκσκαφές, κατασκευές και κατεδαφίσεις με στόχο την μείωση και συμβολή της επίτευξης του στόχου τα οποία περιλαμβάνουν:

-Εκστρατεία ενημέρωσης / ευαισθητοποίησης

"Ενημέρωση και ευαισθητοποίηση εμπλεκομένων σχετικά με τα οφέλη από την ορθολογική διαχείριση αποβλήτων εκσκαφών και κατεδαφίσεων μέσω:

- Ενημέρωσης κατευθείαν σε εργολάβους*
- Ηλεκτρονικών εκδόσεων*
- Ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών μέσων*
- Οργάνωσης σεμιναρίων / εργαστηρίων*
- Εδραίωσης γραμμής επικοινωνίας»*

-Κατάρτιση εμπλεκομένων

«Εκπαίδευση όσων εμπλέκονται στη διαχείριση των αποβλήτων κτιριακών κατασκευών, κατεδαφίσεων μέσω σεμιναρίων κλπ»

«Ετοιμασία οδηγού καλών πρακτικών για την κατεδάφιση κτιρίων με σκοπό την απομάκρυνση όσων περισσότερων υλικών είναι εφικτό στην αρχική τους κατάσταση»

Μέτρα για απόβλητα εισκαφών, κατασκευών & κατεδαφίσεων
Οι περί Αποβλήτων (Εθνικό Πρόγραμμα Πρόληψης Δημιουργίας
Αποβλήτων 2015-2021)

Το πρόγραμμα έχει θέσει ως στόχο με την υλοποίηση δράσεων/ μέτρων μέχρι την ολοκλήρωση του το 2021 :

-Υποχρεωτική πριν την κατεδάφιση κάθε κτιρίου η απομάκρυνση όσο το δυνατόν περισσότερων υλικών / αντικειμένων.

«Πριν την κατεδάφιση είναι εφικτός ο διαχωρισμός και η απομάκρυνση πόρτων, παραθύρων, αλουμινίων, τζαμιών, επίπλων, ξύλινων κατασκευών, ηλεκτρολογικών εγκαταστάσεων (πρίζες, καλώδια), λαμπών, φωτιστικών, ηλεκτρονικών και ηλεκτρικών συσκευών και χαλιών»

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

ONLY ONE EARTH

**Don't
waste it!**

